

# Πλήρες Εγχειρίδιο της

7<sup>η</sup> ΕΚΔΟΣΗ

Bradley L. Jones  
Peter Aitken  
Dean Miller

Απόδοση: **Χρυσούλα Κουτρούμπα**  
Ηλεκτρ. Μηχανικός

 **Εκδόσεις: Μ. Γκιούρδας**

Ζωοδόχου Πηγής 70-74 – Τηλ.: 210 3630219

106 81 Αθήνα, 2016

[www.mgiurdas.gr](http://www.mgiurdas.gr)

**Τίτλος Πρωτοτύπου:**

Sams Teach Yourself C Programming in One Hour a Day,  
Seventh Edition

ISBN-13: 978-0-7897-5199-7

ISBN-10: 0-7897-5199-2

Copyright © 2014 by Pearson Education Inc.  
800 East 96th Street, Indianapolis,  
Indiana 46240 USA

Αποκλειστικότητα για την Ελληνική Γλώσσα

Εκδόσεις: **Μόσχος Γκιούρδας**



Ζωαδόχου Πηγής 70-74 - Τηλ.: 210 3630219

106 81 Αθήνα, 2016

[www.mgiurdas.gr](http://www.mgiurdas.gr)

**ISBN: 978-960-512-684-1**

Επιμέλεια κειμένων: Μιχαήλ Μεταξάς

Desktop Publishing: K. Καλαϊτζής, τηλ.: 210 2811662

Εκτύπωση: ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ Γραφικές Τέχνες Α.Ε., τηλ.: 210 3300067

Βιβλιοδεσία: Ηλιόπουλος Θ. - Ροδόπουλος Π. Ο.Ε., τηλ. 210-3477108

Αναδημοσίευση του βιβλίου σε οποιαδήποτε μορφή, ολόκληρου ή μέρους, καθώς και των περιεχομένων προγραμμάτων, δεν επιτρέπεται χωρίς την έγγραφη εξουσιοδότηση του εκδότη.

# Περιεχόμενα με μια Ματιά

|  |     |
|--|-----|
| Εισαγωγή .....   | 1   |
| <b>ΜΕΡΟΣ I: Τα Βασικά της C</b>  |     |
| 1 Ξεκίνημα με την C.....   | 5   |
| 2 Τα Συστατικά Ενός Προγράμματος C.....                                | 23  |
| 3 Αποθήκευση Πληροφοριών: Μεταβλητές και Σταθερές.....                 | 37  |
| 4 Τμήματα ενός Προγράμματος C: Προτάσεις, Εκφράσεις και Τελεστές ..... | 57  |
| 5 Συσκευασία Κώδικα σε Συναρτήσεις .....                               | 91  |
| 6 Βασικός Έλεγχος Προγράμματος.....                                    | 119 |
| 7 Τα Βασικά της Ανάγνωσης και Εγγραφής Πληροφοριών .....               | 145 |
| <b>ΜΕΡΟΣ II: Θέτοντας την C σε Λειτουργία</b>                          |     |
| 8 Χρήση Αριθμητικών Πινάκων.....                                       | 167 |
| 9 Κατανόηση των Δεικτών .....  | 187 |
| 10 Εργασία με Χαρακτήρες και Ακολουθίες Χαρακτήρων.....                | 213 |
| 11 Υλοποίηση Δομών, Ενώσεων και TypeDefs .....                         | 241 |
| 12 Κατανόηση της Εμβέλειας Μεταβλητών.....                             | 279 |
| 13 Προηγμένος Έλεγχος Προγράμματος .....                               | 299 |
| 14 Εργασία με την Οθόνη, τον Εκτυπωτή και το Πληκτρολόγιο.....         | 325 |
| <b>ΜΕΡΟΣ III: Προηγμένη C</b>  |     |
| 15 Δείκτες προς Δείκτες και Πίνακες Δεικτών .....                      | 361 |
| 16 Δείκτες σε Συναρτήσεις και Συνδεδεμένες Λίστες .....                | 385 |
| 17 Χρήση Αρχείων Δίσκου .....  | 417 |
| 18 Χειρισμός Ακολουθιών Χαρακτήρων.....                                | 455 |
| 19 Περισσότερα από τις Συναρτήσεις.....                                | 487 |
| 20 Διερεύνηση της Βιβλιοθήκης Συναρτήσεων της C .....                  | 505 |
| 21 Εργασία με τη Μνήμη .....   | 533 |
| 22 Προηγμένη Χρήση Μεταγλωττιστή.....                                  | 559 |
| <b>ΜΕΡΟΣ IV: Παραρτήματα</b>   |     |
| Α Πίνακας Χαρακτήρων ASCII .....                                       | 583 |
| Β Δεσμευμένες Λέξεις της C/C++ .....                                   | 589 |
| Γ Συνήθεις Συναρτήσεις της C .....                                     | 593 |
| Δ Απαντήσεις .....   | 599 |
| Ευρετήριο.....   | 645 |

# Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....1

## ΜΕΡΟΣ Ι: Τα Βασικά της C

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Ξεκίνημα με την C 5

|  |    |
|--|----|
| Η Συνοπτική Ιστορία της Γλώσσας C .....              | 6  |
| Γιατί Χρησιμοποιούμε την C; .....                    | 6  |
| Προετοιμασία για Προγραμματισμό .....                | 8  |
| Ο Κύκλος Ανάπτυξης Ενός Προγράμματος .....           | 8  |
| Δημιουργία Πηγαίου Κώδικα .....                      | 9  |
| Μεταγλώττιση Πηγαίου Κώδικα .....                    | 9  |
| Σύνδεση για την Δημιουργία Εκτελέσιμου Αρχείου ..... | 10 |
| Ολοκλήρωση του Κύκλου Ανάπτυξης .....                | 11 |
| Το Πρώτο σας Πρόγραμμα C .....                       | 13 |
| Εισαγωγή και Μεταγλώττιση του hello.c .....          | 14 |
| Περιληψη .....                                       | 18 |
| E&A .....  | 18 |
| Εργαστήριο .....                                     | 19 |
| Ερωτηματολόγιο .....                                 | 19 |
| Ασκήσεις .....                                       | 20 |

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Τα Συστατικά Ενός Προγράμματος C 23

|   |    |
|---|----|
| Ένα Σύντομο Πρόγραμμα C .....   | 24 |
| Τα Συστατικά Προγράμματος .....   | 25 |
| Η Συνάρτηση <code>main()</code> (Γραμμές 9 έως 23) .....                          | 25 |
| Οι Οδηγίες <code>#include</code> και <code>#define</code> (Γραμμές 2 και 3) ..... | 25 |
| Ο Ορισμός Μεταβλητής (Γραμμή 5) .....   | 26 |
| Η Αρχέτυπη Συνάρτηση (Γραμμή 7) .....   | 26 |
| Προτάσεις Προγράμματος (Γραμμές 12, 13, 14, 17, 19, 20, 22 και 28) .....          | 26 |
| Ορισμός Συνάρτησης (Γραμμές 26 έως 29) .....                                      | 27 |
| Σχόλια Προγράμματος (Γραμμές 1, 11, 16 και 25) .....                              | 27 |
| Χρήση Αγκίστρων (Γραμμές 10, 23, 27 και 29) .....                                 | 29 |
| Εκτέλεση του Προγράμματος .....   | 29 |

|   |           |
|---|-----------|
| Σημείωση για την Ακρίβεια .....   | 29        |
| Ανασκόπηση των Μερών Ενός Προγράμματος .....                                      | 30        |
| Περίληψη .....  | 32        |
| E&A .....   | 33        |
| Εργαστήριο .....  | 33        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 33        |
| Ασκήσεις .....  | 34        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Αποθήκευση Πληροφοριών: Μεταβλητές και Σταθερές</b>                | <b>37</b> |
| Κατανόηση της Μνήμης του Υπολογιστή .....   | 38        |
| Αποθήκευση Πληροφοριών με Μεταβλητές .....  | 39        |
| Ονόματα Μεταβλητών .....  | 39        |
| Αριθμητικοί Τύποι Μεταβλητών.....   | 40        |
| Δηλώσεις Μεταβλητών .....   | 44        |
| Η Λέξη-Κλειδί <code>typedef</code> .....  | 45        |
| Απόδοση Αρχικών Τιμών σε Μεταβλητές .....   | 45        |
| Σταθερές .....  | 47        |
| Κυριολεκτικές Σταθερές .....  | 47        |
| Συμβολικές Σταθερές.....  | 48        |
| Περίληψη .....  | 53        |
| E&A .....   | 53        |
| Εργαστήριο .....  | 54        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 54        |
| Ασκήσεις .....  | 55        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Τμήματα ενός Προγράμματος C: Προτάσεις, Εκφράσεις και Τελεστές</b> | <b>57</b> |
| Προτάσεις .....   | 58        |
| Η Επίδραση του Κενού Διαστήματος στις Προτάσεις .....                             | 58        |
| Δημιουργία Κενών Προτάσεων .....  | 59        |
| Εργασία με Σύνθετες Προτάσεις.....  | 59        |
| Κατανόηση των Εκφράσεων .....   | 60        |
| Απλές Εκφράσεις .....   | 60        |
| Σύνθετες Εκφράσεις .....  | 60        |
| Τελεστές.....   | 61        |
| Ο Τελεστής Εκχώρησης .....  | 62        |
| Οι Μαθηματικοί Τελεστές .....   | 62        |

|  |           |
|--|-----------|
| Προτεραιότητα Τελεστών και Παρενθέσεις .....         | 67        |
| Σειρά Υπολογισμού Δευτερευουσών Εκφράσεων .....      | 69        |
| Οι Σχεσιακοί Τελεστές .....                          | 70        |
| <b>Η Πρόταση if .....</b>                            | <b>71</b> |
| Η Φράση else .....                                   | 74        |
| Υπολογισμός Σχεσιακών Εκφράσεων.....                 | 77        |
| Η Προτεραιότητα των Σχεσιακών Τελεστών .....         | 79        |
| Οι Λογικοί Τελεστές .....                            | 80        |
| Περισσότερα για τις Τιμές True/False .....           | 82        |
| Προτεραιότητα Τελεστών.....                          | 82        |
| Συνδυαστικοί Τελεστές Εκχώρησης .....                | 84        |
| Ο Τελεστής Συνθηκών .....                            | 85        |
| Ο Τελεστής Κόμμα .....                               | 85        |
| Ανασκόπηση Προτεραιότητας Τελεστών .....             | 86        |
| Περίληψη .....                                       | 87        |
| E&A .....  | 88        |
| Εργαστήριο .....                                     | 88        |
| Ερωτηματολόγιο .....                                 | 89        |
| Ασκήσεις .....                                       | 89        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συσκευασία Κώδικα σε Συναρτήσεις</b>  | <b>91</b> |
| Κατανόηση των Συναρτήσεων .....                      | 92        |
| Ορισμός της Συνάρτησης.....                          | 92        |
| Συνάρτηση σε Απεικόνιση .....                        | 92        |
| Πώς Λειτουργεί Μία Συνάρτηση .....                   | 95        |
| Συναρτήσεις και Δομημένος Προγραμματισμός .....      | 97        |
| Τα Πλεονεκτήματα του Δομημένου Προγραμματισμού ..... | 97        |
| Σχεδίαση Δομημένου Προγράμματος .....                | 97        |
| Η Καθοδική Προσέγγιση .....                          | 99        |
| Εγγραφή Συνάρτησης .....                             | 100       |
| Η Επικεφαλίδα Συνάρτησης .....                       | 100       |
| Το Σώμα της Συνάρτησης .....                         | 103       |
| Η Αρχέτυπη Συνάρτηση.....                            | 109       |
| Διοχέτευση Ορισμάτων σε Συνάρτηση .....              | 110       |
| Κλήση Συναρτήσεων.....                               | 110       |
| Αναδρομή .....                                       | 112       |
| Πού Ανήκουν οι Συναρτήσεις .....                     | 114       |

|   |            |
|---|------------|
| Εργασία με Inline Συναρτήσεις.....                                  | 115        |
| Περιληψη .....  | 115        |
| Ε&Α .....   | 116        |
| Εργαστήριο .....  | 116        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 116        |
| Ασκήσεις .....  | 117        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Βασικός Έλεγχος Προγράμματος</b>                     | <b>119</b> |
| Πίνακες: Τα Βασικά.....   | 120        |
| Έλεγχος Εκτέλεσης Προγράμματος .....                                | 121        |
| Η Πρόταση <code>for</code> .....                                    | 121        |
| Ένθεση Προτάσεων <code>for</code> .....                             | 127        |
| Η Πρόταση <code>while</code> .....                                  | 130        |
| Ένθεση Προτάσεων <code>while</code> .....                           | 134        |
| Ο Βρόχος <code>do...while</code> .....                              | 136        |
| Ένθετοι Βρόχοι .....  | 141        |
| Περιληψη .....  | 142        |
| Ε&Α .....   | 142        |
| Εργαστήριο .....  | 143        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 143        |
| Ασκήσεις .....  | 143        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Τα Βασικά της Ανάγνωσης και Εγγραφής Πληροφοριών</b> | <b>145</b> |
| Προβολή Πληροφοριών στην Οθόνη .....                                | 146        |
| Η Συνάρτηση <code>printf()</code> .....                             | 146        |
| Οι Ακολουθίες Χαρακτήρων Μορφής της <code>printf()</code> .....     | 146        |
| Προβολή Μηνυμάτων με την <code>puts()</code> .....                  | 155        |
| Είσοδος Αριθμητικών Δεδομένων με την <code>scanf()</code> .....     | 156        |
| Χρήση Αλληλουχιών Τριών Χαρακτήρων .....                            | 161        |
| Περιληψη .....  | 162        |
| Ε&Α .....   | 163        |
| Εργαστήριο .....  | 163        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 163        |
| Ασκήσεις .....  | 164        |

**ΜΕΡΟΣ II: Θέτοντας την Σ σε Λειτουργία**

|   |            |
|---|------------|
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Χρήση Αριθμητικών Πινάκων</b>        | <b>167</b> |
| Τι Είναι Ένας Πίνακας; .....                        | 168        |
| Χρήση Μονοδιάστατων Πινάκων .....                   | 169        |
| Χρήση Πολυδιάστατων Πινάκων .....                   | 173        |
| Ονομασία και Δήλωση Πινάκων .....                   | 174        |
| Απόδοση Αρχικών Τιμών σε Πίνακες .....              | 178        |
| Αρχικοποίηση Πολυδιάστατων Πινάκων .....            | 179        |
| Περίληψη .....                                      | 182        |
| E&A .....   | 183        |
| Εργαστήριο .....                                    | 184        |
| Ερωτηματολόγιο .....                                | 184        |
| Ασκήσεις .....                                      | 184        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Κατανόηση των Δεικτών</b>            | <b>187</b> |
| Τι Είναι Ένας Δείκτης; .....                        | 188        |
| Η Μνήμη του Υπολογιστή σας .....                    | 188        |
| Δημιουργία Ενός Δείκτη .....                        | 188        |
| Δείκτες και Απλές Μεταβλητές .....                  | 189        |
| Δήλωση Δεικτών .....                                | 189        |
| Απόδοση Αρχικών Τιμών σε Δείκτες .....              | 190        |
| Χρήση Δεικτών .....                                 | 190        |
| Δείκτες και Τύποι Μεταβλητών .....                  | 193        |
| Δείκτες και Πίνακες .....                           | 194        |
| Το ‘Όνομα Πίνακα αως Δείκτης .....                  | 194        |
| Αποθήκευση Στοιχείων Πίνακα .....                   | 195        |
| Αριθμητική Δεικτών .....                            | 198        |
| Σημεία Προσοχής σε Δείκτες .....                    | 202        |
| Σημειολογία Δεικτών Θέσης Πινάκων και Δείκτες ..... | 203        |
| Διοχέτευση Πινάκων σε Συναρτήσεις .....             | 204        |
| Περίληψη .....                                      | 209        |
| E&A .....   | 210        |
| Εργαστήριο .....                                    | 210        |
| Ερωτηματολόγιο .....                                | 210        |
| Ασκήσεις .....                                      | 211        |

|  |            |
|--|------------|
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Εργασία με Χαρακτήρες και Ακολουθίες Χαρακτήρων</b>              | <b>213</b> |
| Ο Τύπος Δεδομένων <code>char</code> .....  | 214        |
| Χρήση Μεταβλητών Χαρακτήρων .....  | 215        |
| Χρήση Ακολουθιών Χαρακτήρων .....  | 218        |
| Πίνακες Χαρακτήρων.....  | 218        |
| Αρχικοποίηση Πινάκων Χαρακτήρων .....  | 219        |
| Ακολουθίες Χαρακτήρων και Δείκτες .....  | 219        |
| Ακολουθίες Χαρακτήρων Χωρίς Πίνακες .....  | 220        |
| Κατανομή Χώρου σε Ακολουθία Χαρακτήρων κατά την Μεταγλώττιση .....               | 220        |
| Η Συνάρτηση <code>malloc()</code> .....  | 221        |
| Χρήση της Συνάρτησης <code>malloc()</code> .....                                 | 222        |
| Προβολή Ακολουθιών Χαρακτήρων και Χαρακτήρων.....                                | 226        |
| Η Συνάρτηση <code>puts()</code> .....  | 226        |
| Η Συνάρτηση <code>printf()</code> .....  | 227        |
| Ανάγνωση Ακολουθιών Χαρακτήρων από το Πληκτρολόγιο.....                          | 228        |
| Είσοδος Ακολουθιών Χαρακτήρων με την Συνάρτηση <code>gets()</code> .....         | 228        |
| Είσοδος Ακολουθιών Χαρακτήρων με Χρήση της Συνάρτησης <code>scanf()</code> ..... | 232        |
| Περιληψη .....   | 235        |
| E&A .....  | 235        |
| Εργαστήριο .....   | 237        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 237        |
| Ασκήσεις .....   | 238        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Υλοποίηση Δομών, Ενώσεων και TypeDefs</b>                        | <b>241</b> |
| Εργασία με Απλές Δομές .....   | 242        |
| Ορισμός και Δήλωση Δομών .....   | 242        |
| Πρόσβαση Μελών μιας Δομής .....  | 243        |
| Χρήση Πολυπλοκότερων Δομών .....   | 246        |
| Συμπεριληψη Δομών Μέσα σε Άλλες Δομές .....                                      | 246        |
| Δομές που Περιέχουν Πίνακες .....  | 250        |
| Πίνακες Δομών .....  | 252        |
| Απόδοση Αρχικών Τιμών σε Δομές.....  | 256        |
| Δομές και Δείκτες .....  | 259        |
| Συμπεριληψη Δεικτών ως Μέλη Δομών .....  | 259        |
| Δημιουργία Δεικτών προς Δομές .....  | 261        |
| Εργασία με Δείκτες και Πίνακες Δομών .....                                       | 264        |
| Διοχέτευση Δομών ως Ορισμάτων σε Συναρτήσεις .....                               | 267        |

|  |            |
|--|------------|
| Κατανόηση των Ενώσεων .....                                      | 268        |
| Ορισμός, Δήλωση και Απόδοση Αρχικών Τιμών σε Ενώσεις .....       | 269        |
| Πρόσβαση σε Μέλη Ένωσης .....                                    | 269        |
| Δημιουργία Συνωνύμων για Δομές με την <code>typedef</code> ..... | 274        |
| Περιληψη .....   | 275        |
| E&A .....  | 275        |
| Εργαστήριο .....   | 276        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 276        |
| Ασκήσεις .....   | 277        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: Κατανόηση της Εμβέλειας Μεταβλητών</b>           | <b>279</b> |
| Τι Είναι η Εμβέλεια; .....                                       | 280        |
| Επιδειξη της Εμβέλειας .....                                     | 280        |
| Η Σημασία της Εμβέλειας .....                                    | 282        |
| Δημιουργία Εξωτερικών Μεταβλητών .....                           | 282        |
| Εμβέλεια Εξωτερικής Μεταβλητής .....                             | 283        |
| Πότε Χρησιμοποιούνται Εξωτερικές Μεταβλητές .....                | 283        |
| Η Λέξη-Κλειδί <code>extern</code> .....                          | 283        |
| Δημιουργία Τοπικών Μεταβλητών .....                              | 285        |
| Στατικές και Αυτόματες Μεταβλητές .....                          | 285        |
| Η Εμβέλεια των Παραμέτρων Συνάρτησης .....                       | 288        |
| Εξωτερικές Στατικές Μεταβλητές .....                             | 289        |
| Μεταβλητές Καταχωρητή .....                                      | 289        |
| Τοπικές Μεταβλητές και η <code>Sυνάρτηση main()</code> .....     | 290        |
| Ποια Κλάση Αποθήκευσης θα Πρέπει να Χρησιμοποιήσετε; .....       | 291        |
| Τοπικές Μεταβλητές και Μπλοκ .....                               | 291        |
| Περιληψη .....   | 293        |
| E&A .....  | 293        |
| Εργαστήριο .....   | 294        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 294        |
| Ασκήσεις .....   | 295        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13: Προηγμένος Έλεγχος Προγράμματος</b>              | <b>299</b> |
| Πρώτος Τερματισμός Βρόχων.....                                   | 300        |
| Η Πρόταση <code>break</code> .....                               | 300        |
| Η Πρόταση <code>continue</code> .....                            | 302        |

---

|   |            |
|---|------------|
| Η Πρόταση <code>goto</code> .....   | 304        |
| Ατέρμονες Βρόχοι .....  | 307        |
| Η Πρόταση <code>switch</code> .....   | 311        |
| Έξοδος Από το Πρόγραμμα .....   | 320        |
| Η Συνάρτηση <code>exit()</code> .....   | 320        |
| Περιληψη .....  | 321        |
| Ε&Α .....   | 321        |
| Εργαστήριο .....  | 322        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 322        |
| Ασκήσεις .....  | 322        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14: Εργασία με την Οθόνη, τον Εκτυπωτή και το Πληκτρολόγιο</b>                          | <b>325</b> |
| Ροές και C .....  | 326        |
| Τι Είναι Ακριβώς η Είσοδος / Έξοδος Προγράμματος; .....   | 326        |
| Τι Είναι Μία Ροή; .....   | 326        |
| Ροές Κειμένου και Δυαδικές Ροές .....   | 327        |
| Προκαθορισμένες Ροές .....  | 327        |
| Χρήση των Συναρτήσεων Ροών της C .....  | 328        |
| Ένα Παράδειγμα.....   | 329        |
| Αποδοχή Εισόδου Πληκτρολογίου .....   | 329        |
| Είσοδος χαρακτήρα .....   | 330        |
| Εργασία με Μορφοποιημένη Είσοδο .....   | 338        |
| Χειρισμός Εξόδου στην Οθόνη.....  | 347        |
| Έξοδος Χαρακτήρα με τις <code>putchar()</code> , <code>putc()</code> και <code>fputc()</code> ..... | 347        |
| Χρήση των <code>puts()</code> και <code>fputs()</code> για Έξοδο Ακολουθιών Χαρακτήρων.....         | 349        |
| Χρήση των <code>printf()</code> και <code>fprintf()</code> για Μορφοποιημένη Έξοδο .....            | 350        |
| Πότε να Χρησιμοποιείτε την <code>fprintf()</code> .....   | 357        |
| Χρήση της <code>stderr</code> .....   | 357        |
| Περιληψη .....  | 358        |
| Ε&Α .....   | 359        |
| Εργαστήριο .....  | 359        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 359        |
| Ασκήσεις .....  | 360        |

**ΜΕΡΟΣ III: Προηγμένη C**

|  |            |
|--|------------|
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15: Δείκτες προς Δείκτες και Πίνακες Δεικτών</b>       | <b>361</b> |
| Δήλωση Δεικτών προς Δείκτες .....                                  | 362        |
| Δείκτες και Πολυδιάστατοι Πίνακες .....                            | 363        |
| Εργασία με Πίνακες Δεικτών .....                                   | 372        |
| Ακολουθίες Χαρακτήρων και Δείκτες: Ανασκόπηση .....                | 372        |
| Δήλωση Πίνακα Δεικτών σε Τύπο <code>char</code> .....              | 373        |
| Σύνοψη με Ένα Παράδειγμα .....                                     | 375        |
| Περίληψη .....   | 381        |
| E&A .....  | 382        |
| Εργαστήριο .....   | 382        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 382        |
| Ασκήσεις .....   | 383        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16: Δείκτες σε Συναρτήσεις και Συνδεδεμένες Λίστες</b> | <b>385</b> |
| Εργασία με Δείκτες προς Συναρτήσεις .....                          | 386        |
| Δήλωση ενός Δείκτη προς Συνάρτηση .....                            | 386        |
| Απόδοση Αρχικών Τιμών και Χρήση ενός Δείκτη προς Συνάρτηση .....   | 387        |
| Κατανόηση των Συνδεδεμένων Λιστών .....                            | 396        |
| Τα Βασικά των Συνδεδεμένων Λιστών .....                            | 396        |
| Εργασία με Συνδεδεμένες Λίστες .....                               | 398        |
| Παράδειγμα Απλής Συνδεδεμένης Λίστας .....                         | 403        |
| Υλοποίηση Συνδεδεμένης Λίστας .....                                | 406        |
| Περίληψη .....   | 415        |
| E&A .....  | 415        |
| Εργαστήριο .....   | 415        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 415        |
| Ασκήσεις .....   | 416        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17: Χρήση Αρχείων Δίσκου</b>                           | <b>417</b> |
| Συσχετισμός Ροών με Αρχεία Δίσκου .....                            | 418        |
| Κατανόηση των Τύπων Αρχείων Δίσκου .....                           | 418        |
| Χρήση Ονομάτων Αρχείων .....                                       | 418        |
| Άνοιγμα Αρχείου .....  | 419        |
| Εγγραφή και Ανάγνωση Δεδομένων Αρχείου .....                       | 423        |
| Μορφοποιημένη Είσοδος και Έξοδος Αρχείου .....                     | 424        |

|   |            |
|---|------------|
| Είσοδος και Έξοδος Χαρακτήρα .....                                  | 428        |
| Άμεση Είσοδος και Έξοδος Αρχείου .....                              | 431        |
| Προσωρινή Αποθήκευση Αρχείων: Κλείσιμο και Άδειασμα Αρχείων .....   | 435        |
| Κατανόηση Σειριακής και Τυχαίας Προσπέλασης Αρχείου .....           | 436        |
| Οι Συναρτήσεις <code>fseek()</code> και <code>rewind()</code> ..... | 437        |
| Η Συνάρτηση <code>fseek()</code> .....                              | 440        |
| Ανίχνευση του Τέλους Αρχείου .....                                  | 443        |
| Συναρτήσεις Διαχείρισης Αρχείου .....                               | 445        |
| Διαγραφή ενός Αρχείου .....   | 445        |
| Μετονομασία Αρχείου .....   | 446        |
| Αντιγραφή Αρχείου .....   | 447        |
| Χρήση Προσωρινών Αρχείων.....                                       | 450        |
| Περίληψη .....  | 452        |
| E&A .....   | 452        |
| Εργαστήριο .....  | 453        |
| Ερωτηματολόγιο .....  | 453        |
| Ασκήσεις .....  | 454        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18: Χειρισμός Ακολουθιών Χαρακτήρων</b>                 | <b>455</b> |
| Καθορισμός Μήκους Ακολουθίας Χαρακτήρων .....                       | 456        |
| Αντιγραφή Ακολουθιών Χαρακτήρων.....                                | 457        |
| Η Συνάρτηση <code>strcpy()</code> .....                             | 457        |
| Η Συνάρτηση <code>strncpy()</code> .....                            | 459        |
| Συνένωση Ακολουθιών Χαρακτήρων .....                                | 461        |
| Χρήση της Συνάρτησης <code>strcat()</code> .....                    | 461        |
| Χρήση της Συνάρτησης <code>strncat()</code> .....                   | 462        |
| Σύγκριση Ακολουθιών Χαρακτήρων .....                                | 464        |
| Σύγκριση Δύο Ολόκληρων Ακολουθιών Χαρακτήρων .....                  | 464        |
| Σύγκριση Τμημάτων Ακολουθιών Χαρακτήρων .....                       | 466        |
| Αναζήτηση Ακολουθιών Χαρακτήρων .....                               | 468        |
| Η Συνάρτηση <code>strchr()</code> .....                             | 468        |
| Η Συνάρτηση <code> strrchr()</code> .....                           | 470        |
| Η Συνάρτηση <code>strcspn()</code> .....                            | 470        |
| Η Συνάρτηση <code>strspn()</code> .....                             | 471        |
| Η Συνάρτηση <code>strupr()</code> .....                             | 473        |
| Η Συνάρτηση <code>strstr()</code> .....                             | 473        |
| Μετατροπές Ακολουθιών Χαρακτήρων σε Αριθμούς .....                  | 474        |
| Μετατροπή Ακολουθιών Χαρακτήρων σε Ακεραίους .....                  | 475        |

|  |            |
|--|------------|
| Μετατροπή Ακολουθιών Χαρακτήρων σε Long .....                                      | 475        |
| Μετατροπή Ακολουθιών Χαρακτήρων σε Long Long .....                                 | 476        |
| Μετατροπή Ακολουθιών Χαρακτήρων σε Αριθμητικές Τιμές Κινητής<br>Υποδιαστολής ..... | 476        |
| Συναρτήσεις Ελέγχου Χαρακτήρα .....  | 477        |
| Υποστήριξη ANSI για Κεφαλαία και Πεζά.....   | 481        |
| Περίληψη .....   | 483        |
| E&A .....  | 483        |
| Εργαστήριο .....   | 484        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 484        |
| Ασκήσεις .....   | 484        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19: Περισσότερα από τις Συναρτήσεις</b>                                | <b>487</b> |
| Διοχέτευση Δεικτών σε Συναρτήσεις .....  | 488        |
| Δείκτες Τύπου void .....   | 492        |
| Χρήση Συναρτήσεων που Έχουν Μεταβλητό Πλήθος Ορισμάτων .....                       | 496        |
| Συναρτήσεις που Επιστρέφουν Έναν Δείκτη .....                                      | 499        |
| Περίληψη .....   | 501        |
| E&A .....  | 502        |
| Εργαστήριο .....   | 502        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 502        |
| Ασκήσεις .....   | 503        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20: Διερεύνηση της Βιβλιοθήκης Συναρτήσεων της C</b>                   | <b>505</b> |
| Μαθηματικές Συναρτήσεις .....  | 506        |
| Τριγωνομετρικές Συναρτήσεις .....  | 506        |
| Εκθετικές και Λογαριθμικές Συναρτήσεις .....                                       | 506        |
| Υπερβολικές Συναρτήσεις .....  | 507        |
| Άλλες Μαθηματικές συναρτήσεις .....  | 507        |
| Επίδειξη των Μαθηματικών Συναρτήσεων .....   | 508        |
| Ενασχόληση με τον Χρόνο .....  | 509        |
| Αναπαράσταση Χρόνου .....  | 509        |
| Οι Συναρτήσεις Χρόνου .....  | 510        |
| Χρήση Συναρτήσεων Χρόνου.....  | 513        |
| Χειρισμός Σφαλμάτων .....  | 516        |
| Η Μακροεντολή assert() .....   | 516        |
| Το Αρχείο Επικεφαλίδων errno.h .....   | 518        |
| Η Συνάρτηση perror() .....   | 519        |

|  |            |
|--|------------|
| Αναζήτηση και Ταξινόμηση .....   | 521        |
| Αναζήτηση με την <code>bsearch()</code> .....                                  | 521        |
| Ταξινόμηση με την <code>qsort()</code> .....                                   | 523        |
| Αναζήτηση και Ταξινόμηση: Δύο Επιδείξεις .....                                 | 523        |
| Περιληψη .....   | 529        |
| E&A .....  | 529        |
| Εργαστήριο .....   | 530        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 530        |
| Ασκήσεις .....   | 531        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21: Εργασία με τη Μνήμη</b>  | <b>533</b> |
| Μετατροπές Τύπων .....   | 534        |
| Αυτόματες Μετατροπές Τύπου .....   | 534        |
| Κυριολεκτικές Μετατροπές με Χρήση Αλλαγών Τύπου .....                          | 536        |
| Κατανομή Αποθηκευτικού Χώρου Μνήμης .....                                      | 538        |
| Κατανομή Μνήμης με την Συνάρτηση <code>malloc()</code> .....                   | 539        |
| Κατανομή Μνήμης με την Συνάρτηση <code>calloc()</code> .....                   | 540        |
| Κατανομή Περισσότερης Μνήμης με την Συνάρτηση <code>realloc()</code> .....     | 541        |
| Απελευθέρωση Μνήμης με την Συνάρτηση <code>free()</code> .....                 | 543        |
| Χειρισμός Μπλοκ Μνήμης .....   | 545        |
| Τοποθέτηση Αρχικών Τιμών σε Μνήμη με την Συνάρτηση <code>memset()</code> ..... | 545        |
| Αντιγραφή Μνήμης με την Συνάρτηση <code>memcpy()</code> .....                  | 546        |
| Μετακίνηση Μνήμης με την Συνάρτηση <code>memmove()</code> .....                | 546        |
| Εργασία με Bits .....  | 548        |
| Οι Τελεστές Μετατόπισης .....  | 548        |
| Οι Bitwise Λογικοί Τελεστές .....  | 550        |
| Ο Τελεστής Συμπληρώματος .....   | 552        |
| Πεδία Bit σε Δομές .....   | 552        |
| Περιληψη .....   | 554        |
| E&A .....  | 554        |
| Εργαστήριο .....   | 556        |
| Ερωτηματολόγιο .....   | 556        |
| Ασκήσεις .....   | 557        |
| <b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22: Προηγμένη Χρήση Μεταγλωττιστή</b>                              | <b>559</b> |
| Προγραμματισμός με Πολλαπλά Αρχεία Πηγαίου Κώδικα .....                        | 560        |
| Πλεονεκτήματα του Αρθρωτού Προγραμματισμού .....                               | 560        |
| Τεχνικές Αρθρωτού Προγραμματισμού .....  | 560        |

|  |     |
|--|-----|
| Συστατικά Λειτουργικής Μονάδας .....                       | 564 |
| Εξωτερικές Μεταβλητές και Αρθρωτός Προγραμματισμός .....   | 565 |
| Ο Προεπεξεργαστής της C .....                              | 567 |
| Η Οδηγία Προεπεξεργαστή #define .....                      | 567 |
| Χρήση της Οδηγίας #include .....                           | 572 |
| Χρήση των #if, #elif, #else και #endif .....               | 573 |
| Χρήση των #if...#endif στην Ανίχνευση Σφαλμάτων .....      | 574 |
| Αποφυγή Πολλαπλών Συμπεριλήψεων Αρχείων Επικεφαλίδων ..... | 575 |
| Η Οδηγία #undef .....                                      | 576 |
| Προκαθορισμένες Μακροεντολές .....                         | 576 |
| Χρήση Ορισμάτων Γραμμής Εντολής .....                      | 577 |
| Περιληψη .....   | 580 |
| E&A .....  | 580 |
| Εργαστήριο .....   | 581 |
| Ερωτηματολόγιο .....                                       | 581 |
| Ασκήσεις .....   | 582 |

**ΜΕΡΟΣ 4: Παραρτήματα**

|  |     |
|--|-----|
| <b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Πίνακας Χαρακτήρων ASCII</b>     | 583 |
| <b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Δεσμευμένες Λέξεις της C/C++</b> | 589 |
| <b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Συνήθεις Συναρτήσεις της C</b>   | 593 |
| <b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Απαντήσεις</b>                   | 599 |
| Ευρετήριο .....                                  | 645 |

## Για τους Συγγραφείς

Ο **Bradley L. Jones** διαχειρίζεται και διευθύνει το Δίκτυο Developer.com, που συμπεριλαμβάνει ιστοτόπους όπως οι Developer.com, CodeGuru και DevX. Έχει αναπτύξει συστήματα χρησιμοποιώντας C, C#, C++, SQL Server, PowerBuilder, Visual Basic, HTML5 και πολλά άλλα. Ο λογαριασμός του στο Twitter είναι @BradleyLJones.

Ο **Peter Aitken** ανήκε στο διδακτικό προσωπικό του Duke University Medical Center, όπου ανέπτυξε εξαιρετικά προγράμματα για ερευνητικούς σκοπούς. Είναι έμπειρος συγγραφέας στον τομέα του IT-και σε θέματα εφαρμογών και σε θέματα προγραμματισμού-με περισσότερα από 70 άρθρα σε περιοδικά και 40 βιβλία στο ενεργητικό του. Ο Aitken εργάζεται σήμερα ως σύμβουλος στην φαρμακευτική βιομηχανία.

Ο **Dean Miller** είναι συγγραφέας και συντάκτης με περισσότερα από 20 χρόνια εμπειρίας και στον εκδοτικό χώρο και σε επιχειρήσεις αδειοδοτούμενων καταναλωτικών προϊόντων. Στην πορεία, έχει δημιουργήσει ή έχει συνεισφέρει σε ένα πλήθος βιβλίων βέλτιστων πωλήσεων και σειρών, συμπεριλαμβανομένων των σειρών *Teach Yourself in 21 Days*, *Teach Yourself in 24 Hours* και *Unleashed*, όλων από την Sams Publishing.

## Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους Bradley Jones και Peter Aiken για τη δημιουργία του ξεχωριστού υλικού προγραμματισμού σε C, που έχει μελετηθεί εκτενώς για περισσότερο από δύο δεκαετίες, διδάσκοντας εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους πως να προγραμματίζουν στην εξαιρετικότερη άλων των γλωσσών, την C. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Mark Taber για την ευκαιρία που μας έδωσε να δώσουμε σ' αυτό το βιβλίο μια νέα μορφή και τους Mandie Frank, San Dee Phillips και Siddhartha Singh που πήραν το πρωτότυπο κείμενο και τις προσθήκες μου και διαμόρφωσαν σ' ένα καλύτερο αποτέλεσμα. Σε προσωπικό επίπεδο, ευχαριστώ την σύζυγό μου Fran, τα παιδιά μου John, Alice και Margaret για την αγάπη και την υποστήριξή τους. Θα ήθελα να αφιερώσω το δικό μου "κομμάτι" αυτής της έκδοσης στις δύο αδελφές μου, Sheryn και Rebecca, για την απαράμιλλη αντοχή τους στις αντιξότητες που τις έριξε η ζωή.

— Dean Miller

Πρώτα απ' όλα, ευχαριστώ τον συγγραφέα Brad Jones, για την σκληρή δουλειά του και την αφοσίωσή του. Είμαι επίσης ιδιαιτέρως ευγνώμων σε όλους τους ανθρώπους στην Sams Publishing, δυστυχώς πάρα πολλοί για να τους αναφέρω ονομαστικά, που βοήθησαν να περάσει αυτό το βιβλίο από το επίπεδο της ιδέας στο επίπεδο της ολοκλήρωσης.

— Peter Aitken

Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω στην σύζυγό μου για την συνεχή κατανόηση και υπομονή της όταν αναλαμβάνω τέτοια έργα, όπως η συγγραφή βιβλίων. Ένα καλό βιβλίο είναι το αποτέλεσμα της συμβίωσης που επιτυγχάνεται από ένα πλήθος ανθρώπων που συνεργάζονται σε αυτό. Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους — αναγνώστες, εκδότες και άλλους — οι οποίοι βρήκαν το χρόνο να υποβάλλουν σχόλια και παρατηρήσεις στις προηγούμενες εκδόσεις αυτού του βιβλίου. Με την ενσωμάτωση μεγάλου μέρους των σχολίων τους, θεωρώ πως έχουμε κάνει αυτό το βιβλίο το καλύτερο για εύκολη εκμάθηση του προγραμματισμού με την C.

— Bradley L. Jones

# Θα Θέλαμε την Γνώμη σας!

Ως αναγνώστης αυτού του βιβλίου, είστε ο σημαντικότερος κριτικός και σχολιαστής μας. Εκτιμούμε τη γνώμη σας και θέλουμε να μάθουμε τι κάναμε σωστά, τι θα μπορούσαμε να κάνουμε καλύτερα, για ποιους τομείς θα θέλατε να δείτε δημοσιεύσεις μας και οτιδήποτε άλλο θα θέλατε να μας γνωστοποιήσετε.

Τα σχόλιά σας είναι ευπρόσδεκτα. Μπορείτε να μας στείλετε email ή να μας γράψετε για να μας πείτε τις σας άρεσε και τι όχι σ' αυτό το βιβλίο – καθώς και τι μπορούμε να κάνουμε για να γίνουν τα βιβλία μας καλύτερα.

Παρακαλούμε σημειώστε ότι δεν μπορούμε να σας βοηθήσουμε με προβλήματα τεχνικής φύσης που σχετίζονται με το θέμα αυτού του βιβλίου και ίσως δεν μπορούμε να απαντήσουμε προσωπικά σε κάθε μήνυμα που θα λάβουμε.

Όταν γράφετε, παρακαλούμε βεβαιωθείτε ότι συμπεριλαμβάνετε τον τίτλο του βιβλίου, τον αριθμό έκδοσης και τους συγγραφείς, καθώς και το όνομά σας και στοιχεία επικοινωνίας. Θα εξετάσουμε προσεκτικά τα σχόλιά σας και θα τα κοινοποιήσουμε στους συγγραφείς και εκδότες που εργάστηκαν για το βιβλίο.

Email: [feedback@samspublishing.com](mailto:feedback@samspublishing.com)

Mail: Sams Publishing  
201 West 103rd Street  
Indianapolis, IN 46290 USA

## Υπηρεσίες Αναγνωστών

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας και καταχωρήστε αυτό το βιβλίο στο [informit.com/register](http://informit.com/register) για εύκολη πρόσβαση σε τυχόν ενημερώσεις, λήψεις ή διορθώσεις που ίσως γίνουν διαθέσιμες γι' αυτό το βιβλίο.